

28.9.2016

MIŠLJENJE

Odbora za proračunski nadzor

upućeno Odboru za pravna pitanja

o izjavama o financijskim interesima povjerenika – smjernice
(2016/2080(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Ingeborg Gräßle

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za proračunski nadzor poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 245.,
- A. budući da se, općenito gledajući, sadašnje izjave članova Komisije o financijskim interesima mogu smatrati poboljšanjem u odnosu na postupanje s tim izjavama u razdoblju 2008. – 2009., no budući da je često bilo potrebno naknadno razjašnjavati određene izjave o interesima;
- B. budući da je žalosno što u Kodeksu ponašanja povjerenika donesenom 2011. nije u dovoljnoj mjeri uzeto u obzir više preporuka Parlamenta za poboljšanje, posebno u pogledu izjava o financijskim interesima članova Komisije, ograničenja povezanih sa zapošljavanjem nakon isteka mandata u Komisiji i jačanja *ad hoc* etičkog odbora nadležnog za procjenu sukoba interesa; budući da u tom kontekstu treba imati u vidu i stajališta Parlamenta u pogledu promjena i poboljšanja povezanih s postupkom saslušanja kandidata za povjerenike;
- C. budući da je jedan od stupova europske uprave jačanje etike i transparentnosti u institucijama EU-a radi stvaranja većeg povjerenja europskih građana u te institucije, posebno u svjetlu opsežnijeg političkog mandata Komisije od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona;

Poboljšanja u Kodeksu ponašanja iz 2011.

1. prima na znanje da Kodeks ponašanja povjerenika koji se odnosi na nepristranost, integritet, transparentnost, dužnu pažnju, poštenje, odgovornost i suzdržanost, donesen 20. travnja 2011. (C(2011)2904), sadrži poboljšanja u odnosu na prethodni kodeks donesen 2004. u pogledu izjava o financijskim interesima s obzirom na to da je obveza objavljivanja informacija proširena na partnere povjerenika i da je izjave o interesima nužno izmijeniti dođe li do promjene informacija, a u svakom slučaju jednom godišnje;

Mjere poduzete na temelju preporuka odbora CONT

2. osuđuje to što u Kodeks ponašanja iz 2011. nisu uvrštene sve preporuke Odbora Parlamenta za proračunski nadzor od 2. ožujka 2011.¹ te posebno ističe da bi povjerenici trebali prijavljivati sve svoje financijske interese ili imovinu, a ne samo one zbog kojih bi se mogli naći u sukobu interesa pri izvršavanju svojih dužnosti, da nisu obvezni prijavljivati dugove i financijske obveze i da uzdržavana djeca nisu obvezna podnositi iste informacije koje podnose braćni drugovi;
3. posebno ističe da se od povjerenika očekuje da sami prosuđuju što bi moglo stvoriti sukob interesa s obzirom na to da ne postoje jasne definicije ili regulatorni okvir kojega bi se pridržavali, osobito u svjetlu uloge Komisije kao čuvarice Ugovora;

---

¹ Pismo g. De Magistrisa, predsjednika Odbora za proračunski nadzor, g. Lehneu, predsjedniku Konferencije predsjednika odbora.

Primjena u Europskoj komisiji

4. izražava zabrinutost u pogledu ažurirane studije naslovljene „Kodeks ponašanja za povjerenike – poboljšanje djelotvornosti i učinkovitosti” (IP/D/CONT/IC/2014-053), u kojoj su uočene brojne manjkavosti u izjavama o interesima trenutanih članova Komisije, i to:
  - (a) u pogledu opisa dužnosti obnašanih tijekom posljednjih deset godina u zakladama ili sličnim tijelima, s obzirom na to da svrha tih organizacija nije dovoljno jasna da se ocijeni eventualno postojanje sukoba interesa;
  - (b) u pogledu opisa prirode „ostalih profesionalnih djelatnosti”;
  - (c) u pogledu izjava o posjedovanju udjela u trgovačkim društvima, dionica ili druge imovine ili prava povezanih s materijalnom i nematerijalnom imovinom;
  - (d) u pogledu nekretnina, s obzirom na to da povjerenici prijavljuju nekretnine koje su njihov dom i namijenjene su isključivo za vlastitu upotrebu, iako je ta vrsta nekretnine izuzeta iz obveze prijavljivanja;

ističe da ne treba donositi ishitrene zaključke koji se ne mogu potkrijepiti činjenicama utemeljenima na sveobuhvatnoj analizi dosad prikupljenih skupova podataka;

5. žali što se Kodeksom ponašanja na odgovarajući način ne kodificira uvjet iz članka 245. UFEU-a u skladu s kojim će povjerenici „za trajanja i nakon isteka mandata poštovati obveze..., a osobito svoju dužnost časnog i suzdržanog ponašanja u pogledu prihvaćanja određenih imenovanja ili povlastica nakon što prestanu obavljati tu dužnost”;
6. žali zbog toga što se u Kodeksu ponašanja ne utvrđuju nikakvi uvjeti u pogledu dezinvesticije unatoč činjenici da ti uvjeti moraju biti standard u svakom etičkom sustavu; smatra da taj aspekt treba regulirati što hitnije;
7. prima na znanje da se u Kodeksu ponašanja ne propisuju nikakvi konkretni rokovi za podnošenje izjave prije saslušanja kandidata za povjerenike u Parlamentu; smatra da je taj uvjet temeljni aspekt preispitivanja postupka saslušanja kandidata za povjerenike;
8. žali zbog toga što se izjave objavljuju samo u formatu PDF, zbog čega ih je teško pohraniti u elektroničku bazu podataka;
9. žali zbog toga što Komisija ne izvješćuje redovito o primjeni Kodeksa ponašanja povjerenika, posebno u pogledu njihovih izjava o interesima, te smatra da bi Kodeks ponašanja trebalo izmijeniti kako bi se predvidjele pritužbe ili sankcije u slučaju kršenja, osim kad je riječ o težem propustu u radu navedenom u člancima 245. i 247. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
10. posebno žali zbog toga što je predsjednik Komisije negativno odgovorio na zahtjev Europskog ombudsmana da proaktivno objavljuje svoje odluke o odobravanju djelatnosti bivših povjerenika nakon isteka njihova mandata i mišljenja *ad hoc* etičkog odbora; ističe da objavljivanje samo zapisnika sa sastanaka Komisije nije dovoljno da bi Parlament i civilno društvo dobili uvid u praktično tumačenje mogućih sukoba interesa

te u politike u području integriteta koje je s tim u vezi izradio *ad hoc* etički odbor;

11. ističe da se svim bivšim povjerenicima zabranjuje da 18 mjeseci lobiraju kod članova Europske komisije i njihovih zaposlenika za svoje poduzeće, klijenta ili poslodavca u vezi s pitanjima za koja su bili odgovorni, ali nakon što napuste Komisiju tri godine imaju pravo primati vrlo velikodušan prijelazni dodatak u iznosu od 40 % i 65 % posljednje osnovne plaće;
12. pozdravlja činjenicu da je u Kodeks ponašanja uvrštena odredba o preraspodjeli predmeta među članovima Komisije u slučaju mogućeg sukoba interesa, no žali zbog toga što:
  - (a) sukob interesa nije jasno definiran;
  - (b) se ta odredba ograničava na pitanja iz portfelja dotičnog povjerenika te se njome stoga zanemaruju dužnosti koje ima kao član Kolegija;
  - (c) ne postoje kriteriji na temelju kojih bi predsjednik odlučivao o preraspodjeli, nikakav obvezujući okvir za informiranje Parlamenta i nikakav propisani postupak u slučaju da povjerenik ne prijavi sukob interesa ili počne obavljati bilo koju djelatnost koja nije u skladu s prirodom njegovih dužnosti;

Preporuke

13. ističe da je nepostojanje bilo kakvog sukoba interesa nužan preduvjet koji se mora ispuniti prije saslušanja povjerenika, da se obrasci izjava o financijskim interesima stoga moraju ispuniti i staviti na raspolaganje prije nego što povjerenika sasluša relevantni odbor Europskog parlamenta te da ih treba preispitivati najmanje jednom godišnje i svaki put kad se promijene relevantne informacije;
14. poziva Komisiju, budući da ona snosi konačnu odgovornost za jamčenje stupnja transparentnosti potrebnog za pravilno funkcioniranje postupka imenovanja povjerenika, da znatno poboljša obrasce za izjave o financijskim interesima povjerenika kako bi se Parlamentu omogućilo da točno procijeni najprije nalaze li se povjerenici u stvarnom ili mogućem sukobu interesa, a potom i jesu li sposobno obnašati svoju dužnost;
15. poziva Komisiju da hitno revidira Kodeks ponašanja povjerenika iz 2011. kako bi se uzele u obzir preporuke koje je Parlament naveo u svojim nedavnim rezolucijama te trendovi povezani s normama u području etike i transparentnosti, koje se primjenjuju u institucijama EU-a; preporučuje da Komisija izmijeni Kodeks ponašanja povjerenika kako bi se postiglo sljedeće:
  - (a) da povjerenici prijavljuju sve financijske interese, uključujući imovinu i financijske obveze u vrijednosti većoj od 10 000 EUR;
  - (b) da povjerenici prijavljuju sve interese (kao dioničari, članovi uprava trgovačkih društava, savjetnici i konzultanti, članovi srodnih zaklada itd.) povezane sa svim društvima u kojima sudjeluju, uključujući bliske obiteljske interese, te promjene do kojih je došlo u vrijeme kad je objavljena njihova kandidatura;

- (c) da uzdržavani i/ili izravni članovi obitelji povjerenika objavljuju jednake informacije kao i bračni drugovi ili partneri;
- (d) da povjerenici u potpunosti objasne ciljeve organizacija u čijem radu sudjeluju oni i/ili njihovi bračni drugovi i/ili njihova uzdržavana djeca kako bi se utvrdilo postoji li ikakav sukob interesa;
- (e) da povjerenici prijave članstvo u svim nevladinim organizacijama, tajnim društvima ili udrugama koje skrivaju svoje postojanje i koje se bave djelatnostima čiji je cilj upletanje u djelovanje javnih tijela te sve donacije nevladinim organizacijama u iznosu većem od 500 EUR;
- (f) da povjerenici i uzdržavani članovi njihove obitelji prijave članstvo u svim nevladinim organizacijama i sve donacije NVO-ima veće od 500 EUR;
- (g) da se Kodeks ponašanja izmijeni u skladu s člankom 245. UFEU-a da bi se ograničenje povezano sa zapošljavanjem nakon isteka mandata u Komisiji proširilo na dvije godine;
- (h) da se u Kodeks ponašanja uvrste konkretni uvjeti u pogledu dezinvesticija;
- (i) da kandidati za povjerenike podnose svoje izjave u određenom roku i dovoljno unaprijed kako bi *ad hoc* etički odbor mogao Parlamentu dovoljno rano dostaviti svoja stajališta o mogućim sukobima interesa za potrebe saslušanja u Parlamentu;
- (j) da se povjerenici sastaju samo s predstavnicima lobističkih skupina uvrštenih u Registar transparentnosti koji sadrži informacije o osobama koje žele utjecati na donošenje politika u institucijama EU-a;
- (k) da povjerenici nakon imenovanja podnose potpisanu izjavu kojom potvrđuju da će se pojaviti pred bilo kojim odborom Parlamenta u vezi s djelatnostima koje su dio njihova mandata;
- (l) da se izjave objavljuju u formatu kompatibilnom s otvorenim podacima kako bi ih se moglo lako obraditi u bazama podataka;
- (m) da Komisija revidira odjeljak 1.3. Kodeksa ponašanja u kojemu se utvrđuje da povjerenici moraju prijaviti sve financijske interese ili imovinu zbog koje bi se pri obavljanju svojih dužnosti mogli naći u sukobu interesa, a posebno definiciju sukoba interesa, kako bi se svi financijski interesi i s njima povezana pravila jasno definirala te kako bi se kandidatima za povjerenike i imenovanim povjerenicima dale smjernice o tome kako u potpunosti i sveobuhvatno primjenjivati odjeljak 1.3. Kodeksa ponašanja;
- (n) da se postupak preraspodjele predmeta u slučaju sukoba interesa poboljša tako što će se voditi računa o dužnostima povjerenika kao člana Kolegija, uvesti kriteriji u pogledu integriteta i suzdržanosti na temelju kojih će predsjednik odlučivati o preraspodjeli predmeta, primjenjivati obvezujući postupak i kazne u slučajevima u kojima povjerenik ne pruži informacije o mogućem sukobu interesa te uvesti obvezujući postupak za obavještanje Parlamenta o tim slučajevima;

- (o) da Komisija podnosi godišnje izvješće o primjeni Kodeksa ponašanja povjerenika te da utvrđuje žalbene postupke i kazne u slučaju težeg propusta u radu i kršenja uvjeta, posebno kad je riječ o izjavi o financijskim interesima;
- (p) da se kriteriji definiraju u skladu s člankom 245. UFEU-a kojim se povjerenicima nameće „dužnost časnog i suzdržanog ponašanja u pogledu prihvaćanja određenih imenovanja ili povlastica nakon što prestanu obavljati tu dužnost”;
- (q) da se odluke o odobravanju djelatnosti bivših povjerenika nakon isteka njihova mandata te mišljenja *ad hoc* etičkog odbora proaktivno objavljuju;
- (r) da se *ad hoc* etički odbor sastoji od neovisnih stručnjaka koji nisu obnašali dužnost povjerenika;
- (s) da *ad hoc* etički odbor sastavlja i objavljuje godišnje izvješće o svojem radu u kojemu može navesti sve preporuke o poboljšanju Kodeksa ponašanja ili njegove primjene koje smatra prikladnima.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	26.9.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 23 -: 0 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Verónica Lope Fontagné, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Marco Valli, Derek Vaughan, Tomáš Zdechovský, Joachim Zeller
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Cătălin Sorin Ivan, Andrey Novakov, Julia Pitera, Richard Sulík
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	John Stuart Agnew, Edouard Ferrand